

**JASZCZORCZY** (27) *ai*

**jaszczorczy** (26), **jaszczurczy** (1) *Calep*.

-rcz- (25), rc- (2) *StryjKron*.

a *jasne*, o *pochylone*.

sg m N *jaszczórczy* (5). ◇ G *jaszczórcz(e)go* (1). ◇ D *jaszczórcz(e)mu* (1). ◇ A *jaszczórczy* (3). ◇ I *jaszczórczym* (5). ◇ V *jaszczórczy* (5). ◇ n N *jaszczórcz(e)* (2). ◇ I *jaszczórczym* (1). ◇ L *jaszczórczym* (1). ◇ pl G *jaszczórczych* (1). ◇ I n *jaszczórcz(e)mi* (1) *BielKron*, *jaszczórczymi* (1) *StryjKron*.

Sł stp brak, Cn: *jaszczurcy*, *Linde XVI – XVIII w.*

*Przymiotnik od „jaszczorka”; pochodzący od jaszczurki, należący do jaszczurki; viperinus Mącz, Calep (27) : Ialzczorče Layno fleki żolthe y piegi na twarzy śpądza precz. FalZioł I 144c, I 87b, IV 15a; [Sarmacyja] Przewaná ielt po Grecku Sauromácią od ludzi z Iáľzczórczemi oczýmá/ bo Sauros po Grecku Iáľzczorká/ Ommá oko. Może lie też rozumieć od ftráľzliwych ludzi/ bo przed tymi ludźmi włytká žiemiá držáľá *BielKron* 335; *Mącz* 498c; *StryjKron* 110; *Calep* I127a.*

*W charakterystycznych połączeniach: jaszczorcze łajno, mięso, oczy* (2).

*W porównaniu* (1): Fáľz ielt podobny iáľzczórczemu iádowi. *LubPs D2 marg*.

*Wyrażenie: »jad jaszczorczy« [szyk 3 : 1] (4): FalZioł I 87b; LubPs D2 marg; fałeczny ięzyk/ [...] pińmo zowie/ iádem iáľzczórczym *RejPos* 254; W poľrzodku nieprzyiaćioł mieľzkam niebeľpieczny/ [...] Ktorzy iádem Iáľzczórczym mážá ftržáľy űwoie *StryjKron* 105.*

*W przeni* (4) :

*Wyrażenia: »jad jaszczorczy« = venenum aspidum Vulg [szyk 3 : 1] (4): WróľŻoľt 139/4; Yad yáľzczórczy pod wárgámi űwemi záwždy máyá/ A vťá fwe zlorzeczeńťwem frogim nápeľnyáýá *LubPs Dv; RejPos* 251: Tenći lie iáľzczórczy iad w tych y dziś znáyduie/ Ktorem űproľna űwawola ták bárzo űmákuie. *HistLan* B3.*

*Przeni: Obludny, podstępny, faryzejski, niegodziwy* (13) : á ftrzeźście űię iáľzczórczych heretyckieh rozmow/ nie mieyćie z nimi nie űpolnego *CzechEp* 44.

*Wyrażenie: bibl. »rodzaj, narod, nasienie jaszczorcze (-y)« = genimen vipereum a. progenies viperea a. viperarum Vulg [szyk 9 : 3] (6 : 4 : 2): SeklKat Q2; KrowObr C3; zá kterym [antychrystem] tákowym iáľzczórczego rodžáiu przewodnikiem űlepBibRadz \*2v, I 2d marg; *BielKron* I37v; A ty záwždy zwaľ [św. Jan] narodem iáľzczórczym/ ktorzy nie wierzyli űłowom iego/ iedno záwždy [!] iákiemi dziwy á iákiemi znáki chcieli podpierać wiáry űwoiey. *RejPos* 9 37; A ták dziwnych á dziwnych naidzieľz űztuk w tym iáľzczórczym nalięniu/ ktoremi kaľáią á fzcžypią nie tylko páná ále y wiele ludzi/ á nákoniecz y fámi űiebie. *RejZwierc* 50v; *WujNT Matth* 3/7, 12/34, 23/33, *Luc* 3/7.*

*Szereg: »zmijowy albo jaszczorczy«* (1): Kryťtus iáko ie zowie [...] űluchay? Złodzieie/ lotrowie/ űlupy y groby pobieláne/ narod zmiiowy áľbo iáľztzorczy/ űynowie wľzelkiey przewrotnośći *KrowObr* C3.

Cf **JASZCZERZYCZY**